

KHM økonomirapportering per 31.12.2019

Vurdering av økonomisk situasjon

KHMs økonomi er god, overføring av ubrukte midler er redusert med 4,6 millioner fra 2018 og utgjør 63,9 mill. kroner ved utgangen av 2019. I 2015 opprettet KHM flere interne prosjekter for både å synliggjøre overfor UiO og holde kontroll med midler tildelt direkte fra KD til øremerkede prosjekter. Dette gjelder spesielt Saving Oseberg og Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes. I tillegg var det enighet med UiO sentralt at store deler av «overskuddet» skulle avsettes på interne prosjekter til fornying av utstillingene i Historisk museum. De interne prosjektene har ved utgangen av 2019 en ubrukt saldo på 28,5 millioner. Det er verd å merke seg at dette ikke er ubrukte midler som kan benyttes til andre formål, men er øremerkede midler og vil bli brukt de neste tre årene.

Prosjekt	
000208 Saving Oseberg	7,2
000209 Centre for Viking-Age Studies	0,7
000256 Arv - kjerneutstilling	4,0
000257 Forvandling - kjerneutstilling	0,5
000258 Kontroll - kjerneutstilling	6,2
000281 Kongsgårdsprosjektet Avaldsnes - KD	10,0
000286 SO-forebyggende	1,1
000329 Nytt Vikingtidsmuseum	-1,1
Totalsum	28,5

Det er satt av betydelige midler til fornying av utstillingene i Historisk museum. Dette er kostnader som vil påløpe de neste årene. Flere av disse prosjektene er forsinket og dette skyldes i hovedsak utfordringer ved klimaskjermprosjektet

Beløp i mill. kr	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-194,21	-205,30
Personalkostnader	122,52	126,88
Driftskostnader	95,20	102,56
Investeringer	5,57	5,94
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	29,09	30,07
Nettobidrag	-29,58	-25,13
Prosjektavslutning	0,08	-0,31
Isolert mer-/mindreforbruk	-0,41	4,62
Overført fra i fjor	-68,07	-68,48
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-68,48	-63,86

Hovedtrekk

KHM opplever fortsatt stabile og gode billett- og salgsinntekter på VSH, med 570.000 besøkende på museet. KHM har per 2019 inntekter på 57,4 mill. kroner, en økning på 3,8 mill. kroner fra 2018. Resultatet fra forretningsdrift er 36,5 mill. kroner for 2019, en økning på 1,0 mill. kroner.

Personalkostnadene øker og noe av dette er en planlagt økning, og har vært meldt inn tidligere. KHM følger stillingsplanen og faser inn stillinger som er et resultat av ny kompetanse og rekrutteringsplan. Ved utgangen av 2020 vil lønnskostnadene falle noe da prosjekt Saving Oseberg går mot en avslutning.

Driftskostnadene øker og vil øke ytterligere de neste 2 årene. Dette henger sammen med fornying av utstillingene i Historisk museum. Det er nå rom i LTB for ytterligere fornying i HM i tillegg til tidligere avsatte midler på interne prosjekter.

Risiko basis

Den største usikkerhetsfaktoren i foreliggende langtidsprognose er knyttet til nytt museumsbygg på Bygdøy. I LTB er det budsjetert med stenging fra 2022. Det er videre lagt inn kompensasjon for inntektsbortfallet på 35,0 mill. kroner fra 2022.

Videre vil planlegging av nye utstillinger i det nye museumsbygg kreve mye av de ansatte samt ha en økonomisk konsekvens.

Usikkerheten knyttet til den strukturelle svakheten i KHM's økonomi er velkjente. Med en ekstern finansieringskomponent på over 50 %, som i stor grad er knyttet til inntekter fra billettsalg og museumsbutikk, vil det alltid være en risiko knyttet til svingninger i makroøkonomien og spesielt innenfor reiselivs- og turistmarkedet. I tillegg kommer usikkerhet knyttet til svingninger i volumet av arkeologiske utgravninger og innføring av incentiver knyttet til BOA.

KHM erfarer at fast ansettelse av «prosjektansatte» som tidligere gikk på midlertidige kontrakter har en kostnad. Erfaringen viser at det ikke er mulig med 100 % frikjøp, men at det realistiske ligger mellom 70 - 80% maks. I tillegg vil det være noe risiko knyttet til at så mange er fast ansatte hvis en nedgang i prosjektvolumet skulle bli en realitet.

De neste tre årene er det satt av betydelige midler til fornying av utstillinger i HM. Usikkerheten knytter seg til prosjektenes fremdrift, som er avhengig av at vi klarer å koordinere utstillingsproduksjonene med det pågående Klimaskjermprosjektet for utvendig rehabilitering av museet.

Eksternt finansiert virksomhet

<i>Beløp i mill. kr</i>	Årsregnskap 2018	Årsregnskap 2019
Inntekter	-60,14	-48,04
Personalkostnader	12,47	14,57
Driftskostnader	25,61	18,12
Investeringer	0,03	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-22,03	-15,35
Nettobidrag	29,47	25,03
Prosjektavslutning	-0,08	0,31
Isolert mer-/mindreforbruk	7,36	10,00
Overført fra i fjor	-75,75	-68,40
Saldo	-68,39	-58,40

KHM's prosjekt portefølje består i hovedsak av arkeologiske utgravingsprosjekter. KHM har i liten grad andre typer eksternt finansierte prosjekter. Ved utgangen av 2019 har KHM 9 aktive NFR prosjekter og et EU prosjekt hvor vi er deltaker.

Inntekter

KHMs nettobidrag for 2019 er 25,0 mill. kroner, en nedgang på 4,4 mill. kroner mot 2018. KHM forventer at dette bedres for 2020 og at vi kommer tilbake til nivå med 2018.

Personalkostnader/Frikjøp

Størstedelen av ansatte som jobber med utgravingsprosjektene ansettes på basis og skriver timelister som grunnlag for frikjøp mot ulike prosjekter. Denne måten å løse bemanning knyttet til prosjekter har tvunget seg frem av to grunner. Det ene er knyttet til midlertidig ansettelse. Den andre årsaken er krav til føring av timelister, hvor vi må dokumentere at det ikke er ført timer på prosjekter knyttet til sykdom, møter, opplæring, trening i arbeidstiden, bevegelige helligdager o.l., jf. Nasjonale retningslinjer for budsjettering og regnskapsføring av arkeologiske utgravninger. Slike lønnskostnader skal i henhold til retningslinjene dekkes av overheadsatsen. Det er kun rene arbeidstimer som del av frikjøpet som blir godkjent ved direktoratets kontroll av regnskap.

Driftskostnader

Typiske driftskostnader i våre prosjekter er, leie av gravemaskiner, analyser (C-14, pollen o.l.), reisekostnader, kost- og nattillegg, leiebil m.m. Volumet på disse kostnadene henger sammen med resten av denne virksomheten og kan i liten eller ingen grad påvirkes.

Risiko EFV

Prosjektansatte, ansettes på basis og frikjøpes mot prosjektene. Risiko for at mye av tiden ikke kan identifiseres og dermed ikke føres som frikjøp. Risiko for at volum av prosjekter avtar og at KHM sitter med for mange fast ansatte som ikke kan frikjøpes mot prosjekter, samt mindre overheadinntekter og RBO.

Øvrige forhold

KHM har ikke benyttet forhåndsdisponeringer per 2019. Avvik mot rapportering per 13.12.19 er håndtert innenfor LTB.